

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 545/2020-25

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 28. októbra 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a zo sudcov Libora Duľu a Ladislava Duditša (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED]

[REDACTED],
zastúpeného Advokátskou kanceláriou Bauer s. r. o., Dénešova 19, Košice, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Richard Bauer, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, základného práva na právnu pomoc podľa čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 37 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, základného práva na rovnosť zbraní podľa čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivý proces a práva na prístup k súdu podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na zákaz zneužitia práva podľa čl. 17 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Cdo 32/2019 a jeho uznesením z 29. apríla 2019, postupom Centra právnej pomoci, Kancelárie Košice v konaní vedenom pod sp. zn. KaKE 7353/2019 a jeho rozhodnutím z 15. marca 2019 a postupom Centra právnej pomoci, Kancelárie Košice v konaní vedenom pod sp. zn. KaKE 16191/2019 a jeho rozhodnutím zo 6. mája 2019 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Obsah ústavnej sťažnosti, skutkový stav a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. júna 2019 doručená ústavná sťažnosť spísaná [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorej doplnenie advokátom sťažovateľa bolo doručené ústavnému súdu 31. júla 2019, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), základného práva na právnu pomoc podľa čl. 47 ods. 2 ústavy a čl. 37 ods. 2 listiny, základného práva na rovnosť zbraní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy, práva na spravodlivý proces a práva na prístup k súdu podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru a práva na zákaz zneužitia práva podľa čl. 17 dohovoru postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Cdo 32/2019 a jeho uznesením z 29. apríla 2019 (ďalej len „napadnuté uznesenie najvyššieho súdu“), postupom Centra právnej pomoci, Kancelárie Košice (ďalej len „Centrum právnej pomoci“) v konaní vedenom pod sp. zn. KaKE 7353/2019 a jeho rozhodnutím z 15. marca 2019 a postupom Centra právnej pomoci v konaní vedenom pod sp. zn. KaKE 16191/2019 a jeho rozhodnutím zo 6. mája 2019.

2. Z ústavnej sťažnosti, jej doplnenia a príloh vyplýva, že Okresný súd Žilina (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom sp. zn. 37 P 1/2014 z 30. júna 2016 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) zveril maloletého syna sťažovateľa do osobnej starostlivosti matky vrátane jej oprávnenia maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok, určil dohľad

nad výchovou maloletého počas obdobia 12 mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku, uložil sťažovateľovi povinnosť prispievať na výživu maloletého sumou 65 € mesačne od 1. decembra 2012, uložil sťažovateľovi povinnosť uhradiť nedoplatok na zročnom výživnom od 1. decembra 2012 do 31. júla 2016 v sume 2 850 €, ktorý mu povolil splácať v splátkach. Okresný súd uložil matke povinnosť informovať sťažovateľa o zdravotnom stave a študijných výsledkoch maloletého a sťažovateľovi povinnosť prostredníctvom úradu práce, sociálnych vecí a rodiny oznámiť adresu, na ktorú má byť informácia zasielaná. O úprave styku bolo rozhodnuté tak, že sťažovateľovi obmedzil stretávanie sa s maloletým tak, že je oprávnený stretávať sa s ním len s predchádzajúcim súhlasom príslušného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v mieste bydliska maloletého, a to v rozsahu a v termínoch určených psychológom pracujúcim na príslušnom úrade práce, sociálnych vecí a rodiny a len za jeho prítomnosti.

3. Proti rozsudku okresného súdu sťažovateľ podal odvolanie. Rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 10 CoP 57/2016 z 27. októbra 2016 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“) bol potvrdený rozsudok okresného súdu okrem výroku o úprave styku sťažovateľa s maloletým, ktorý bol zmenený tak, že sťažovateľ je oprávnený po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody stretávať sa s maloletým v rozsahu jednej hodiny mesačne na úrade práce, sociálnych vecí a rodiny príslušnom podľa miesta bydliska maloletého za prítomnosti kvalifikovaného pracovníka úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Termín stretnutia určí úrad práce, sociálnych vecí a rodiny príslušný podľa bydliska maloletého tak, aby rodičia maloletého boli o termíne informovaní aspoň 5 dní vopred.

4. Proti rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ sám dovolanie. Pri jeho podaní nebol zastúpený advokátom ani nepreukázal, že sám má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, preto z dôvodu nedostatku povinného právneho zastúpenia v dovolacom konaní vyplývajúceho z § 429 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) bolo dovolanie sťažovateľa odmietnuté uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 4 Cdo 8/2017 z 24. mája 2017 (ďalej len „uznesenie najvyššieho súdu z 24. mája 2017“).

5. Proti uzneseniu najvyššieho súdu z 24. mája 2017 sťažovateľ podal ústavnú sťažnosť z 19. júna 2017, o ktorej bolo meritórne rozhodnuté nálezom ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 757/2017 z 13. novembra 2018 (ďalej len „nález ústavného súdu“), ktorým bolo zrušené uznesenie najvyššieho súdu z 24. mája 2017 a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie. Ústavný súd vychádzal zo zistenia, že sťažovateľ zobral na vedomie poučenie odvolacím súdom o povinnosti právneho zastúpenia jeho osoby v dovolacom konaní, avšak so svojou žiadosťou o ustanovenie advokáta, dôvodiac svojou nemajetnosťou, sa neobrátil na kompetentný subjekt (Centrum právnej pomoci), ale na samotný všeobecný súd. Ústavný súd uviedol, že bolo úlohou najvyššieho súdu zhostiť sa ochrany práv dovolateľa, hoc aj prostredníctvom okresného súdu, u ktorého bolo dovolanie podané, a to aktuálnym poučením o spôsobe splnenia podmienky povinného právneho zastúpenia, teda poskytnutím informácie o možnosti obrátiť sa so svojou žiadosťou o ustanovenie advokáta pre účely zastupovania v dovolacom konaní na Centrum právnej pomoci, alebo aspoň náležite odôvodniť, prečo k takému kroku nebolo pristúpené. Uvedený postup najvyššieho súdu vyhodnotil ústavný súd ako nezlučiteľný so základným právom dovolateľa na súdnu ochranu a jeho právom na spravodlivý proces.

6. Rozhodnutím Centra právnej pomoci sp. zn. KaKE 7353/2019 z 15. marca 2019 nebol priznaný sťažovateľovi ako žiadateľovi nárok na poskytnutie právnej pomoci vo veci dovolania proti rozsudku krajského súdu. Centrum právnej pomoci v tomto rozhodnutí poukázalo na rozhodovaciu prax najvyššieho súdu, a to konkrétne na jeho uznesenie sp. zn. 3 Cdo 134/2017 z 12. decembra 2017, v ktorom sa najvyšší súd zaoberal aj skutočnosťou, že dovolateľovi bol dodatočne (po podaní dovolania) ustanovený advokát na zastupovanie v dovolacom konaní. Najvyšší súd aj napriek tomu konštatoval, že skutočnosť, že bolo podané dovolanie, ktoré nespísal advokát, má v danom prípade kľúčový význam, čoho následkom bolo odmietnutie dovolania pre nesplnenie podmienok podľa § 429 CSP.

6.1 Centrum právnej pomoci ďalej uviedlo, že rozsudok krajského súdu obsahuje riadne poučenie podľa § 429 ods. 1 CSP a že lehota na podanie dovolania proti nemu uplynula 13. februára 2017. Sťažovateľ, ktorý spísal sám dovolanie, nemá právnické vzdelanie, a preto nie je splnená podmienka uvedená v § 429 ods. 1 CSP. Tento procesný

nedostatok nie je možné dodatočne opraviť, čo má za následok odmietnutie dovolania najvyšším súdom pre nesplnenie procesných podmienok (spísanie dovolania advokátom).

7. Podľa Centra právnej pomoci *„aj napriek tomu, že uznesenie Najvyššieho súdu SR bolo zrušené a v ďalšom konaní dovolací, či prvostupňový súd poučí žiadateľa o možnosti obrátiť sa na Centrum právnej pomoci, tento procesný postup nenavrátí lehotu na podanie dovolania a neumožní, aby bolo v zákonnej lehote podané dovolanie spísané advokátom. Uvedené skutočnosti neprelomil ani nálezh Ústavného súdu, nakoľko závery v ňom obsiahnuté nesvedčia zhojeniu, resp. navráteniu lehoty na podanie dovolania v tejto právnej veci. Z uvedeného vyplýva, že v právnej veci žiadateľa už nie je možné podať v zákonnej lehote dovolanie spísané advokátom a vzhľadom k tomu možno konštatovať, že v predmetnej právnej veci, s ktorou sa žiadateľ na centrum obrátil, ide o zrejmu bezúspešnosť sporu ... Skutočnosť, že nejde o zrejme bezúspešný spor, je jednou z podmienok na poskytnutie právnej pomoci.“*

8. Z dôvodu nedostatku povinného právneho zastúpenia vyplývajúceho z § 429 ods. 1 CSP najvyšší súd napadnutým uznesením opätovne odmietol dovolanie sťažovateľa.

9. Rozhodnutím Centra právnej pomoci sp. zn. KaKE 16191/2019 zo 6. mája 2019 bolo prerušené správne konanie a zároveň sťažovateľ bol vyzvaný, aby v určenej lehote vyplnil a doručil predpísané tlačivo a potvrdenie o výške čistého príjmu za obdobie od októbra 2018 do apríla 2019. Sťažovateľ následne doručil Centru právnej pomoci požadované písomnosti a tiež mu oznámil, že o jeho dovolaní rozhodol najvyšší súd napadnutým uznesením. Rozhodnutím Centra právnej pomoci sp. zn. KaKE 16191/2019 z 11. júla 2019 bol následne priznaný sťažovateľovi nárok na poskytnutie právnej pomoci vo veci podania ústavnej sťažnosti proti napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu a na zastupovanie sťažovateľa v konaní pred ústavným súdom bol určený advokát JUDr. Richard Bauer.

10. Sťažovateľ považuje rozhodnutie Centra právnej pomoci z 15. marca 2019, ktorým mu nebol priznaný nárok na právnu pomoc v dovolacom konaní, za hrubo

svojvoľné, arbitrárne, nezákonné a v hrubom rozpore s princípmi spravodlivosti. Napriek nálezu ústavného súdu Centrum právnej pomoci dospelo k absurdnému záveru, že podané dovolanie sťažovateľa je „*zrejme bezúspešným sporom*“.

11. Sťažovateľ tiež namietal, že najvyšší súd v napadnutom uznesení neskúmal konkrétne dôvody na nepriznanie nároku na právnu pomoc Centrom právnej pomoci, ale opäť formalisticky konštatoval, že nie sú splnené podmienky dovolacieho konania.

11.1 Podľa názoru sťažovateľa mu mal najvyšší súd poskytnúť súdnu ochranu a po takmer 3 rokoch od podania dovolania mu umožniť efektívny a zákonný, a nie iba iluzórny prístup k (dovolaciemu) súdu tak, aby bolo naplnené jeho právo na spravodlivý proces.

11.2 Sťažovateľ preto považuje napadnuté uznesenie najvyššieho súdu opäť za hrubo nezákonné, svojvoľné, arbitrárne a v hrubom rozpore s princípmi spravodlivosti, ktoré neobsahuje dostatok zákonných dôvodov na takýto postup, hoci sa na prvý pohľad javí ako súladné s príslušnými ustanoveniami Civilného sporového poriadku.

12. Podľa sťažovateľa Centrum právnej pomoci a najvyšší súd nezohľadnili v napadnutých rozhodnutiach jeho postavenie a možnosti, keďže momentálne vykonáva nepodmienečný trest odňatia slobody.

13. Sťažovateľ z už uvedených dôvodov dospel k záveru, že Centrum právnej pomoci a najvyšší súd *«dospeli v podstate k záverom odlišným od záverov prijatého nálezu ústavného súdu v smere argumentov „práva sťažovateľa na prístup k súdu“, pričom každý z týchto orgánov verejnej moci... uplatňoval základné práva a práva v neprospech sťažovateľa úplne svojvoľne, účelovo, nezákonne a arbitrárne... evidentne v snahe odňať mu jeho právo na právnu pomoc a právo na prístup k súdu.*

Konaniami, postupmi a rozhodnutiami porušovateľov sa dostupnosť právnej pomoci, stala pre sťažovateľa „nereálna“ a zákonnými prostriedkami „nedosiahnuteľná“, pretože, hoci využil všetky zákonné postupy, porušovatelia svoje postupy a rozhodnutia nesmerovali počas celej doby odo dňa poučenia sťažovateľa odvolacím súdom v jeho rozsudku

a podania dovolania, k reálnemu poskytnutiu právnej pomoci, ale smerovali k „nájdaniu spôsobov, ako sa jej poskytnutiu vyhnúť“.».

14. Na základe uvedeného sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd vydal nález, ktorým vysloví porušenie jeho v bode 1 označených práv postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Cdo 32/2019 a jeho napadnutým uznesením, postupom Centra právnej pomoci v konaní vedenom pod sp. zn. KaKE 7353/2019 a jeho rozhodnutím z 15. marca 2019, postupom Centra právnej pomoci v konaní vedenom pod sp. zn. KaKE 16191/2019 a jeho rozhodnutím zo 6. mája 2019.

14.1 Sťažovateľ ďalej žiada zrušiť napadnuté uznesenie najvyššieho súdu, vec mu vrátiť na ďalšie konanie a prikázať mu, aby znova konal a rozhodol o dovolaní sťažovateľa po ustanovení advokáta sťažovateľovi na doplnenie dôvodov podaného dovolania proti rozsudku krajského súdu.

14.2 Sťažovateľ tiež požaduje zrušiť rozhodnutia Centra právnej pomoci z 15. marca 2019 a zo 6. mája 2019, vec mu vrátiť na ďalšie konanie a prikázať mu, aby znova konalo a rozhodlo o žiadosti sťažovateľa o ustanovenie advokáta na doplnenie dôvodov podaného dovolania proti rozsudku krajského súdu.

14.3 Sťažovateľ sa ďalej domáha, aby ústavný súd zakázal najvyššiemu súdu v konaní o sťažovateľom podanom dovolaní proti rozsudku krajského súdu pokračovať v porušovaní jeho práv označených v bode 1.

14.4 Okrem toho sa sťažovateľ domáha priznania finančného zadosťučinenia v celkovej sume 2 000 000 € a náhrady trov konania v sume 661,24 €.

15. Ústavná sťažnosť po jej doručení ústavnému súdu nebola pridelená sudcovi spravodajcovi. Plénum ústavného súdu prijalo 16. októbra 2019 Dodatok č. 1 k Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 26. apríla 2019 do 31. decembra 2019 (ďalej len „rozvrh práce“). Podľa čl. X bodu 5 rozvrhu práce veci, ktoré neboli v období od 17. februára 2019 do 16. októbra 2019 pridelené sudcom spravodajcom, boli prerozdelené náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov medzi sudcov menovaných do funkcie 10. októbra 2019. Ústavná sťažnosť bola pridelená sudcovi spravodajcovi Ladislavovi Duditšovi, ktorý je zmysle čl. II bodu 3 rozvrhu práce

členom IV. senátu ústavného súdu, ktorý pracuje v zložení Miroslav Duriš (predseda senátu), Libor Duľa a Ladislav Dudíťš (členovia senátu).

II.

Právomoc ústavného súdu a relevantné ustanovenia právnych predpisov

16. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

17. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

18. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

19. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,

- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

20. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej doplnenia vyplýva, že sťažovateľ namieta porušenie základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 2 a 3 ústavy, základných práv podľa čl. 36 ods. 1 a čl. 37 ods. 2 listiny a práv podľa čl. 6 ods. 1, čl. 13 a čl. 17 dohovoru.

21. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 47 ods. 2 ústavy každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy od začiatku konania, a to za podmienok ustanovených zákonom.

Podľa čl. 47 ods. 3 ústavy všetci účastníci sú si v konaní podľa odseku 2 rovní.

22. Podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne.

Podľa čl. 37 ods. 2 listiny každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy, a to od začiatku konania.

23. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

Podľa čl. 13 dohovoru každý, koho práva a slobody priznané týmto dohovorom boli porušené, musí mať účinné právne prostriedky nápravy pred národným orgánom, aj keď sa porušenia dopustili osoby pri plnení úradných povinností.

Podľa čl. 17 dohovoru nič v tomto dohovore sa nemôže vykladať ak, akoby dávalo štátu, skupine alebo jednotlivcovi akékoľvek právo vyvíjať činnosť alebo dopúšťať sa činov zameraných na zničenie ktoréhokoľvek z tu priznaných práv a slobôd alebo na obmedzovanie týchto práv a slobôd vo väčšom rozsahu, než to dohovor ustanovuje.

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom

III.A K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 2 a 3 ústavy, základných práv podľa čl. 36 ods. 1 a čl. 37 ods. 2 listiny a práv podľa čl. 6 ods. 1, čl. 13 a čl. 17 dohovoru postupom Centra právnej pomoci v konaní vedenom pod sp. zn. KaKE 16191/2019 a jeho rozhodnutím zo 6. mája 2019

24. Podľa § 43 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 39 musí obsahovať aj dátum narodenia navrhovateľa, ak ide o fyzickú osobu, identifikačné číslo navrhovateľa, ak ide o právnickú osobu, bydlisko alebo sídlo navrhovateľa, označenie subjektu, proti ktorému návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy.

25. Podľa § 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde ústavná sťažnosť musí okrem všeobecných náležitostí návrhu na začatie konania podľa § 43 obsahovať konkrétne skutkové a právne dôvody, pre ktoré malo podľa sťažovateľa dôjsť k porušeniu jeho základných práv a slobôd.

26. Ústavná sťažnosť v tejto časti nie je argumentačne koncipovaná tak, aby sa z nej dalo vyvodiť, akým konkrétnym postupom Centra právnej pomoci mali byť porušené jeho v bode 1 označené práva, resp. akým konkrétnym spôsobom porušilo rozhodnutie Centra právnej pomoci zo 6. mája 2019 jeho v bode 1 označené práva.

27. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania i ostatnými požadovanými zákonnými náležitosťami osobitne platí v prípadoch, v ktorých osoby požadujúce ochranu svojich základných práv a slobôd sú zastúpené advokátom. Z uvedeného vyplýva, že ústavný súd má v ústave a v zákone o ústavnom súde presne definované právomoci, uplatnenie ktorých je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí návrhu na začatie konania (čl. 127 ods. 1 ústavy, § 43 ods. 1 a § 123

ods. 1 zákona o ústavnom súde). Až na výnimky, ktoré v danej veci nie sú relevantné, je ústavný súd pritom viazaný návrhom na začatie konania (§ 45 zákona o ústavnom súde).

28. Ústavný súd konštatuje, že obligatórnou náležitosťou ústavnej sťažnosti podľa § 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde je povinnosť sťažovateľa uviesť konkrétne skutkové a právne dôvody, pre ktoré malo podľa sťažovateľa dôjsť k porušeniu jeho v bode 1 označených práv. Ústavná sťažnosť takéto kvalifikované odôvodnenie neobsahuje, nie sú v nej uvedené konkrétne a jasne formulované dôvody, ktorými sťažovateľ odôvodňuje porušenie v bode 1 označených práv postupom Centra právnej pomoci v konaní vedenom pod sp. zn. KaKE 16191/2019 a jeho rozhodnutím zo 6. mája 2019. Sťažovateľ iba uviedol, že ústavná sťažnosť smeruje na základe nálezu ústavného súdu aj proti postupu Centra právnej pomoci v konaní vedenom pod sp. zn. KaKE 16191/2019 a jeho rozhodnutiu zo 6. mája 2019.

29. Odôvodnenie návrhu je pritom podľa § 43 ods. 1 zákona o ústavnom súde zákonom danou podmienkou konania pred ústavným súdom. V tejto súvislosti ústavný súd už opakovane konštatoval, že zo vzájomnej väzby medzi relevantnými ustanoveniami zákona o ústavnom súde (§ 43 ods. 1 a § 123 ods. 1) vyplýva, že sťažovateľ musí označiť základné práva a slobody, vyslovenia porušenia ktorých sa domáha, nielen označením príslušných článkov ústavy, ale musí ich konkretizovať aj skutkovo (m. m. IV. ÚS 124/08, IV. ÚS 146/08), t. j. uviesť, z akých dôvodov malo dôjsť k ich porušeniu a navrhnúť v tejto súvislosti dôkazy.

30. Ústavný súd dodáva, že podľa § 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak má návrh na začatie konania uvedený v § 42 ods. 2 písm. f), g), i) až l), n), q), r) a w) odstrániteľné nedostatky, môže ústavný súd vyzvať navrhovateľa, aby v určenej lehote tieto nedostatky odstránil. Ak účastník konania v určenej lehote nedostatky neodstráni, ústavný súd návrh na začatie konania odmietne. Na nedostatky návrhu na začatie konania uvedeného v § 42 ods. 2 písm. a) až e), h), m), o), p) a s) až v) ústavný súd navrhovateľa neupozorňuje.

31. Vzhľadom na to, že nedostatok odôvodnenia, ktoré predstavuje podstatnú náležitosť návrhu na začatie konania pred ústavným súdom podľa čl. 127 ústavy, nie je možné považovať za odstrániteľný nedostatok, ktorý je možné odstrániť po uplynutí lehoty stanovenej v § 138 zákona o ústavnom súde, o to viac v prípade, ak je sťažovateľ v konaní pred ústavným súdom zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom, ústavný súd v okolnostiach daného prípadu na odstránenie nedostatkov ústavnej sťažnosti spočívajúcich v nedostatočnom odôvodnení ústavnej sťažnosti nevyzýval.

32. Z už uvedených dôvodov preto ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol pre nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde.

32.1 Nad rámec tohto záveru ústavný súd uvádza, že rozhodnutím Centra právnej pomoci zo 6. mája 2019 ani nemohli byť porušené v bode 1 označené práva sťažovateľa, pretože ide o rozhodnutie procesnej povahy (prerušenie správneho konania), ktoré nie je rozhodnutím „konečným“. Takým bolo v predmetnom správnom konaní rozhodnutie Centra právnej pomoci z 11. júla 2019, ktorým bol priznaný sťažovateľovi nárok na poskytnutie právnej pomoci vo veci podania ústavnej sťažnosti proti napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu.

III.B K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 2 a 3 ústavy, základných práv podľa čl. 36 ods. 1 a čl. 37 ods. 2 listiny a práv podľa čl. 6 ods. 1, čl. 13 a čl. 17 dohovoru postupom Centra právnej pomoci v konaní vedenom pod sp. zn. KaKE 7353/2019 a jeho rozhodnutím z 15. marca 2019

33. Podľa § 55 písm. d) zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania je neprípustný, ak to ustanovuje tento zákon v § 132 ods. 2 alebo § 142 ods. 2.

33.1 Podľa § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavná sťažnosť je neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd.

33.2 Podľa § 132 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd neodmietne prijatie ústavnej sťažnosti pre jej neprípustnosť, ak sťažovateľ preukáže, že nevyčerpal právne

prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd, z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

34. Ak zákon podmieňuje prípustnosť ústavnej sťažnosti vyčerpaním opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon poskytuje sťažovateľovi na ochranu jeho práva, tak o to viac je podmienkou prípustnosti ústavnej sťažnosti uplatňovanie práva, ktorého porušenie sťažovateľ namieta, riadnym, zákonom predpísaným spôsobom (m. m. III. ÚS 1/04).

34.1 Sťažovateľ nemá podľa ústavy, zákona o ústavnom súde a stabilizovanej judikatúry ústavného súdu na výber, ktorý z oboch ústavne existujúcich systémov súdnej ochrany využije, ale je povinný postupovať od súdnej ochrany poskytovanej všeobecnými súdmi k súdnej ochrane, na ktorú je kompetentný ústavný súd. Toto „poradie“ sa nedá sťažovateľom ovplyvniť a jeho vnútorná logika vychádza z toho, že aj všeobecné súdnictvo je zodpovedné za ochranu základných práv a slobôd na úrovni jeho právomocí [čl. 142 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 1 CSP, resp. čl. 2 Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“)].

34.2 Iba za predpokladu, že sťažovateľ vyčerpal všetky jemu dostupné právne prostriedky súdnej a inej právnej ochrany svojho základného práva alebo slobody a pri ich uplatnení nie je úspešný, môže sa uchádzať o ochranu tohto základného práva alebo slobody sťažnosťou podanou ústavnému súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (m. m. IV. ÚS 193/2010, I. ÚS 178/2011, IV. ÚS 453/2011, III. ÚS 703/2017), a to pri zachovaní lehoty na podanie ústavnej sťažnosti (§ 124 zákona o ústavnom súde).

35. Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní každého návrhu skúma, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Ako už bolo naznačené, podmienkou toho, aby ústavný súd pristúpil k meritórnemu prejednaniu ústavnej sťažnosti, je vyčerpanie dostupných prostriedkov nápravy, ktorých uplatnenie sťažovateľovi právny poriadok priznáva.

36. Podľa § 2 ods. 1 SSP v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

36.1 Podľa § 3 ods. 1 písm. b) SSP na účely tohto zákona sa rozumie rozhodnutím orgánu verejnej správy správny akt vydaný orgánom verejnej správy v administratívnom konaní, ktorý je formálne označený ako rozhodnutie alebo je za rozhodnutie považovaný podľa osobitného predpisu a zakladá, mení, zrušuje alebo deklaruje práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzickej osoby a právnickej osoby, alebo sa jej priamo dotýka.

36.2 Podľa § 6 ods. 1 SSP správne súdy v správnom súdnictve preskúmavajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

36.3 Podľa § 177 ods. 1 SSP správnu žalobou sa žalobca môže domáhať ochrany svojich subjektívnych práv proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy alebo opatreniu orgánu verejnej správy.

37. Sťažovateľ uviedol, že nepodal správnu žalobu, pretože jej podaním by sa neodstránil opätovný prílišný formalizmus zo strany Centra právnej pomoci a najvyššieho súdu a podaná správna žaloba by nemala účinky vo vzťahu k odmietnutiu jeho dovolania, a už vôbec by nemala žiaden dosah na určenie právneho zástupcu z radov advokátov.

38. Ústavný súd uvádza, že sťažovateľ sa v súvislosti s namietaným porušením v bode 1 označených práv postupom Centra právnej pomoci v konaní vedenom pod sp. zn. KaKE 7353/2019 a jeho rozhodnutím z 15. marca 2019 obrátil priamo na ústavný súd bez toho, aby proti nemu podal správnu žalobu. Lustráciou ústavného súdu prostredníctvom Krajského súdu v Košiciach ako správneho súdu bolo zároveň zistené, že sťažovateľ skutočne nevyčerpal v danej veci účinný právny prostriedok, ktorý sťažovateľovi priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd v podobe správnej žaloby podľa § 177 a nasl. SSP.

39. Osobitnou výnimkou z pravidla o subsidiarite konania o ústavnej sťažnosti je situácia, ak sťažovateľ tvrdí a preukáže, že nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu patria na ochranu jeho základných práv a slobôd, z dôvodov hodných osobitného zreteľa. Sťažovateľ sa domnieva, že podanie správnej žaloby by nemalo význam z dôvodov uvedených v bode 37. Podľa názoru ústavného súdu tieto argumenty sťažovateľa nepredstavujú dôvody hodné osobitého zreteľa, a preto neprichádzal do úvahy postup podľa § 132 ods. 3 zákona o ústavnom súde, ktorý predstavuje výnimku z pravidla o subsidiarite konania o ústavnej sťažnosti.

40. Ústavný súd preto uvádza, že nevyužitie zákonnej možnosti podať správnu žalobu nemožno nahradzovať ústavnou sťažnosťou podanou ústavnému súdu, ktorý môže založiť svoju právomoc na konanie o nej až vtedy, ak fyzická osoba alebo právnická osoba nemala inú ústavnú a zákonnú možnosť účinnej ochrany svojich práv.

40.1 Sťažovateľ bol zároveň riadne poučený o možnosti podať správnu žalobu proti rozhodnutiu Centra právnej pomoci z 15. marca 2019 na Krajskom súde v Košiciach, pretože toto rozhodnutie ako správny akt vydaný orgánom verejnej správy pri plnení jeho úloh [§ 3 ods. 1 písm. b) SSP] bolo spôsobilým predmetom prieskumu správnym súdom, ak by sťažovateľ využil tento účinný prostriedok nápravy.

41. Z týchto dôvodov ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol ako neprípustnú podľa § 132 ods. 2 v spojení s § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde.

III.C K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 2 a 3 ústavy, základných práv podľa čl. 36 ods. 1 a čl. 37 ods. 2 listiny a práv podľa čl. 6 ods. 1, čl. 13 a čl. 17 dohovoru postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Cdo 32/2019 a jeho napadnutým uznesením

42. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo

slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov.

42.1 Za zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

42.2 K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (IV. ÚS 362/09, m. m. IV. ÚS 62/08).

43. Súčasťou stabilizovanej judikatúry ústavného súdu je aj doktrína možných zásahov ústavného súdu do rozhodovacej činnosti orgánov verejnej moci vo veciach patriacich do ich právomoci.

43.1 Ústavný súd predovšetkým pripomína, že je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy). Vo vzťahu k orgánom verejnej moci nie je prieskumným súdom ani riadnou či mimoriadnou opravnou inštanciou (m. m. I. ÚS 19/02, I. ÚS 31/05) a nemá zásadne ani oprávnenie preskúmať, či v konaní pred orgánmi verejnej moci bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu orgán verejnej moci vyvodil (m. m. II. ÚS 21/96, II. ÚS 134/09).

43.2 Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02 atď.).

44. Ústavný súd vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy (čl. 36 ods. 1 listiny) a čl. 6 ods. 1 dohovoru už judikoval, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy (čl. 36 ods. 1 listiny) ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru (II. ÚS 71/97). Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07) a ich prípadné porušenie možno preskúmať spoločne.

45. Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (čl. 36 ods. 1 listiny), resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru patrí právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon (IV. ÚS 77/02). Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci.

46. Súčasťou obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (čl. 36 ods. 1 listiny), resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo účastníka konania na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia (napr. II. ÚS 209/04, III. ÚS 95/06, III. ÚS 206/07), t. j. na také odôvodnenie, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka konania na spravodlivý proces (m. m. IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04).

47. Pravidlá týkajúce sa prípustnosti dovolania majú za cieľ zaistiť riadny výkon spravodlivosti a zvlášť rešpektovať princíp právnej istoty, ktorá bola nastolená právoplatným rozhodnutím. Dotknuté osoby musia počítať s tým, že tieto pravidlá budú aplikované. Jednako tieto pravidlá alebo ich používanie nemôžu týmto osobám zabrániť, aby využili existujúci opravný prostriedok (napr. I. ÚS 4/00; vec Pérez De Rada Cavanilles c. Španielsko, rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 28. 10. 1998). Otázku

posúdenia prípustnosti dovolania rieši zákon. Posúdenie splnenia zákonných predpokladov (podmienok) prípustnosti dovolania s negatívnym výsledkom nemôže viesť k záveru o porušení označených práv sťažovateľa v prípade, ak zákonné pravidlá dovolanie nepripúšťajú (mutatis mutandis IV. ÚS 35/02). Postup súdu v súlade so zákonom nemôže byť dôvodom na vyslovenie porušenia označeného práva sťažovateľa.

48. Ústavný súd sa oboznámil s napadnutým uznesením najvyššieho súdu vrátane sťažovateľom prezentovaných nosných úvah, aby posúdil zlučiteľnosť jeho obsahu s limitmi v bode 1 označených článkov ústavy, listiny a dohovoru, ktorých porušenie sa namieta. Uvedený prieskum vykonal ústavný súd v medziach svojich právomocí, t. j. posudzoval ústavnú udržateľnosť napadnutého uznesenia najvyššieho súdu.

49. Najvyšší súd v napadnutom uznesení poukázal na zákonom ustanovené povinné právne zastúpenie v dovolacom konaní (§ 429 ods. 1 CSP) a na výnimky z tohto všeobecného pravidla (§ 429 ods. 2 CSP). Najvyšší súd ďalej konštatoval, že § 436 ods. 1 CSP predstavuje jedinú procesnú situáciu, keď súd prvej inštancie prihliada na existenciu väd dovolania a dovolateľa vyzýva na ich odstránenie. Ide výlučne o vady dovolania vyplývajúce z § 429 ods. 1 CSP, ktoré sa prejavili v dôsledku absencie alebo nedostatočného poučenia dovolateľa odvolacím súdom, čo nebol prípad sťažovateľa.

50. Najvyšší súd ďalej uviedol, že sťažovateľ nemá právnické vzdelanie a nejde o dovolateľa uvedeného v § 429 ods. 2 CSP. Rozsudok krajského súdu obsahuje riadne poučenie o náležitostiach dovolania a o povinnom právnom zastúpení v dovolacom konaní. Sťažovateľ bol zároveň poučený o práve zvoliť si advokáta alebo sa obrátiť so žiadosťou o právnu pomoc na Centrum právnej pomoci. Sťažovateľ sa na Centrum právnej pomoci obrátil, ale jeho žiadosti o právnu pomoc nebolo vyhovené.

51. Najvyšší súd preto konštatoval, že *„keďže nie je splnená osobitná podmienka dovolacieho konania (§ 429 ods. 1 C.s.p.), nemožno uskutočniť meritórny dovolací prieskum, týmto postupom nebolo porušené právo otca maloletého dieťaťa na prístup k dovolaciemu súdu, ktorý nie je absolútny, ale je obmedzený citovaným zákonným*

ustanovením sledujúcim legitímny cieľ, ktorým je podanie iba kvalifikovaných podaní (dovolání) na najvyšší súd ako mimoriadnu opravnú inštanciu. Vzhľadom na uvedené dovolací súd odmietol dovolanie otca maloletého dieťaťa podľa § 447 písm. e/ C.s.p...“.

52. Ústavný súd konštatuje, že najvyšší súd jasne a zrozumiteľne odôvodnil odmietnutie dovolania sťažovateľa, keďže nebola splnená podmienka právneho zastúpenia v dovolacom konaní. Právny záver najvyššieho súdu nevykazuje znaky arbitrárnosti, zjavnej neodôvodnenosti či svojvôle, čo by bolo možné konštatovať len v prípade, ak by sa natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení zákona, že by tým poprel jeho účel a význam (m. m. III. ÚS 264/05, I. ÚS 23/2010). Ústavný súd, vychádzajúc zo svojej doterajšej judikatúry, zároveň poznamenáva, že otázka posúdenia, či sú splnené podmienky na uskutočnenie dovolacieho konania, patrí zásadne do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, a nie do právomoci ústavného súdu, za zachovania podmienky, že toto posúdenie je vykonané ústavne konformným spôsobom.

53. V kontexte skutočnosti, že sťažovateľ nepodal správnu žalobu proti rozhodnutiu Centra právnej pomoci z 15. marca 2019 (bod 37), ústavný súd zároveň konštatuje, že práve táto okolnosť mohla podstatným spôsobom ovplyvniť aj rozhodovanie najvyššieho súdu. Z obsahu napadnutého uznesenia najvyššieho súdu totiž vyplýva, že dôvodom na opakované odmietnutie dovolania sťažovateľa bola okolnosť, že Centrum právnej pomoci pri rozhodovaní o jeho opakovanej žiadosti mu nepriznalo nárok na poskytnutie právnej pomoci (bod 7 odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu), pričom rozhodnutie Centra právnej pomoci nadobudlo právoplatnosť pred rozhodovaním najvyššieho súdu .

53.1 Podobne platí, že ak by najvyšší súd nezohľadnil pri svojom rozhodovaní o odmietnutí dovolania prípadné podanie správnej žaloby proti rozhodnutiu Centra právnej pomoci, išlo by o takú podstatnú okolnosť, ktorú by musel pri svojom rozhodovaní zväžiť aj ústavný súd.

54. Ústavný súd v súvislosti s prejavom nespokojnosti sťažovateľa s napadnutým uznesením najvyššieho súdu tiež poznamenáva, že nie je možné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy stotožňovať s procesným úspechom (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97,

I. ÚS 114/09). Podstatou je, aby postup súdu bol v súlade so zákonom, aby bol ústavne akceptovateľný a aby jeho rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné, preskúmateľné a nearbitrárne. V opačnom prípade nemá ústavný súd dôvod zasahovať do postupu a rozhodnutí súdov, a tak vyslovovať porušenie základných práv (obdobne napr. I. ÚS 50/04, III. ÚS 162/05).

55. Ako to aj z rozhodovacej činnosti Európskeho súdu pre ľudské práva vyplýva, právo na prístup k súdu nie je absolútne a môže podliehať určitým obmedzeniam, ktoré sú implicitne prípustné (napr. rozsudok vo veci Golder proti Spojenému kráľovstvu z 21. 2. 1975, sťažnosť č. 4451/70, bod 38; rozsudok Veľkej komory vo veci Stanev proti Bulharsku zo 17. 1. 2012, sťažnosť č. 36760/06, bod 230; tiež IV. ÚS 431/2018).

55.1 Uvedené platí aj vo vzťahu k povinnosti povinného právneho zastúpenia (rozsudok vo veci R. P. a ďalší proti Spojenému kráľovstvu z 9. 10. 2012, sťažnosť č. 38245/08, body 63 až 67). Z pohľadu práva na prístup k súdu je akceptovateľné stanoviť určité podmienky na poskytovanie právnej pomoci, a to okrem iného vzhľadom na finančnú situáciu strany v spore alebo na jej vyhliadky na úspech v konaní (pozri rozhodnutie o prijateľnosti vo veci Munro proti Spojenému kráľovstvu zo 14. 7. 1987, sťažnosť č. 10594/83).

56. Sťažovateľ odôvodnil porušenie základného práva podľa čl. 47 ods. 3 ústavy tým, že matka maloletého je v dovolacom konaní zastúpená advokátkou, čím najvyšší súd nastolil taký stav, že sťažovateľ nedostal možnosť na zastúpenie advokátom rovnocennej kvality. V tejto súvislosti ústavný súd uvádza, že zo spisu okresného súdu sp. zn. 37 P 1/2014, ktorý bol ústavným súdom vyžiadaný, však nevyplýva, že matka maloletého podala dovolanie proti rozsudku krajského súdu. Ústavný súd zároveň konštatuje, že nie je povinnosťou štátu usilovať sa za pomoci verejných prostriedkov zabezpečiť úplnú rovnosť zbraní, a to pod podmienkou, že každá zo strán má primeranú možnosť prezentovať svoju vec za podmienok, ktoré ju nestavajú do podstatnej nevýhody zoči-voči druhej strane (rozsudok vo veci McVicar proti Spojenému kráľovstvu zo 7. 5. 2002, sťažnosť č. 46311/99, body 51 a 62).

57. V súvislosti s namietaným porušením čl. 13 a čl. 17 dohovoru ústavný súd pripomína, že ak orgán štátu aplikuje platný právny predpis, jeho účinky (dôsledky) použitia nemožno považovať za porušenie základného práva alebo slobody (m. m. II. ÚS 81/00, II. ÚS 63/03). Najvyšší súd nemohol porušiť sťažovateľom označené práva podľa čl. 13 a čl. 17 dohovoru, ak rozhodol v jeho veci v súlade s aktuálne platným a účinným procesnoprávnym predpisom (Civilný sporový poriadok), ktorý upravuje jednotlivé procesné podmienky pre podanie dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku (m. m. IV. ÚS 36/04).

58. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti (bod 42).

59. Keďže ústavná sťažnosť sťažovateľa bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. októbra 2020

Miroslav DURIŠ
predseda senátu